

Actualiteitsvraag van Mevrouw Lise Ottinger betreffende de opheffing van buslijn 27

Mijnheer de burgemeester, dames en heren schepenen,

Wij hebben vernomen dat buslijn 27 werd afgeschaft, naar aanleiding van een eenzijdige beslissing van de MIVB. Deze beslissing is niet onschuldig en heeft concrete gevolgen voor de inwoners van Etterbeek.

Mobiliteit is geen bijkomstig comfort, maar een recht. Ze maakt het mogelijk om naar het werk te gaan, naar school, naar gezondheidszorg, naar winkels en naar het sociale leven. Voor veel Etterbekenaren, in het bijzonder ouderen, gezinnen zonder wagen of werknemers met atypische werkuren, vormde deze lijn een directe, eenvoudige en toegankelijke verbinding tussen de Europese wijk en Woluwe, onze burens maar over het algemeen wijken die niet altijd optimaal bediend worden door het openbaar vervoer.

Op een moment dat we spreken over klimaatnood en de overgang naar duurzame vervoerswijzen, stuurt een vermindering van het openbaar vervoersaanbod een tegenstrijdig signaal uit. En sociaal gezien zijn het opnieuw de meest kwetsbaren die de prijs betalen voor dergelijke beslissingen.

We hebben veel gehoord van het college van Sint-Lambrechts-Woluwe, dat zich “verontwaardigd” toonde over de afschaffing van de lijn en het gebrek aan overleg. En hoewel lijn 61 werd verlengd om een groot deel van de haltes te vervangen, geldt dat niet voor de meerderheid van de haltes van lijn 27 die op ons grondgebied lagen.

Deze beslissing treft ook wijken waar scholen gevestigd zijn, en we weten dat een deel van de leerlingen (bijvoorbeeld van het Instituut Saint-Stanislas) lijn 27 gebruikte voor hun woon-schoolverplaatsingen. We zijn ons ervan bewust dat deze haltes door andere lijnen worden bediend, maar het korte traject met een groot deel een busstrook van lijn 27 wordt voor veel gebruikers nu vervangen door een langere route.

Daarom hebben wij enkele vragen voor het college:

Werd de gemeente vooraf geraadpleegd over deze beslissing? Zo ja, welke standpunt heeft zij verdedigd? Heeft zij formeel het behoud van de lijn gevraagd of concrete alternatieven voorgesteld?

Als er, zoals in Sint-Lambrechts-Woluwe, geen enkel overleg heeft plaatsgevonden, waarom heeft de gemeente dan geen duidelijk publiek standpunt ingenomen ter verdediging van de mobiliteit van de Etterbekenaren? Zelfs geen mededeling op de gemeentelijke website.

We vinden dat een gemeente niet lijdzaam kan toekijken wanneer het aanbod van openbaar vervoer op haar grondgebied wordt verminderd. Kunnen we aanvaarden dat beslissingen die het dagelijks leven structureel beïnvloeden, worden genomen zonder echte inspraak van de lokale overheden en de betrokken inwoners?

Kunnen wij tot slot de garantie krijgen dat het college in de toekomst een stevigere houding zal aannemen bij elke sluiting of eenzijdige wijziging van een lijn die de Etterbekenaren zou benadelen?

Gemeenteraad van 20.04.2026

Het verdedigen van openbaar vervoer betekent het verdedigen van gelijkheid, het klimaat en de levenskwaliteit in onze gemeente. Wij verwachten dat het college hierin zijn rol ten volle opneemt.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Antwoord:

De burgemeester

Ik laat de schepen overleggen met de eerste schepen, die specifieke bevoegdheden in deze materie heeft.

Het is niet belangrijk, maar aangezien veel leden van onze raad, terecht, erg letten op de teksten, hun toepassing en hun formulering, wil ik u erop wijzen dat het gemeentecollege niet bestaat in het Brussels Gewest. Dat bestaat in Wallonië, maar niet in Brussel. In Brussel spreken we van het college van burgemeester en schepenen. Gewoon zodat men niet kan zeggen dat we niet aandachtig zijn voor de manier waarop teksten worden opgesteld. Mij stoort het niet, maar ik herinner het u toch even.

Het woord is aan de heer du Bus. Gaat het opnieuw over een busvraag?

De heer du Bus

Wel, u ziet mij in een behoorlijk ongemakkelijke situatie, want ik moet u zeggen dat, ik weet niet waarom, deze vraag mij volledig is ontglipt. We hebben deze situatie al enkele maanden gevolgd en we betreunden de afschaffing van de buslijn, maar het moet gezegd dat ze steeds minder werd gebruikt omdat er al lang een overstap was ingevoerd. Het overleg dat heeft plaatsgevonden was een schijnvertoning vanwege de MIVB, heel duidelijk. U weet net zo goed als ik dat de MIVB soms nogal bruusk te werk gaat. We betreuren deze beslissing, zoals ook Woluwe dat heeft laten weten, maar ik kan u niet veel meer vertellen. Misschien kan mijn collega Patrick Lenaers, die de buslijn bijzonder goed opvolgt, u meer informatie geven.

De heer Lenaers

Bedankt voor uw vraag. Ik zal uiteraard aanvullen wat mijn collega de heer du Bus zojuist heeft gezegd. U weet ongetwijfeld dat buslijn 27 oorspronkelijk weliswaar Sint-Lambrechts-Woluwe bediende, maar ook een groot deel van onze gemeente, en vooral tot doel had het Zuidstation te bereiken. Dat betekent dus dat haar traject inderdaad over het nu geschrapte deel liep, maar ook langs het Koninklijk Paleis, de Bozar, de Zavel, en vervolgens via de Hoogstraat of de Blaesstraat. Daardoor had deze lijn ook een impact op het ziekenhuisbeleid, de burgemeester heeft het al vermeld, en eindigde ze haar traject aan het Zuidstation.

Buslijn 27 bood destijds een geloofwaardig alternatief voor de inwoners van Etterbeek om rechtstreeks een belangrijk intermodaal knooppunt te bereiken, namelijk het Zuidstation, zonder wat men een "overstap" noemt. We weten dat onze gemeente goed bediend wordt door metrostations, vooral door lijn 1 en zeker door lijn 5. Om naar het Zuidstation te gaan, bestaat voor de Etterbekenaren het alternatief van tram 81, maar we kennen allemaal de problemen die gepaard gaan met de duur van lijn 81, die onze hele gemeente doorkruist. De reistijd naar het Zuidstation is relatief lang en buslijn 27 bood een veel geloofwaardiger alternatief. Ze bood bovendien de mogelijkheid om een deel van Brussel te bereiken dat zeer slecht bediend wordt door het openbaar vervoer, namelijk de zone tussen het Koninklijk Paleis en het Zuidstation, met onder andere de wijken Kapelle en Vossenplein. Toen deze beslissing zonder overleg werd genomen, hadden de burgemeester en de leden van dit college al krachtig geprotesteerd tegen de invoering van een overstap door het eindpunt te beperken tot Luxemburg. Lijn 27 heeft toen meer dan 60% van haar reizigers verloren, wat logisch is.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Maar vandaag, ondanks het feit dat lijn 27 al sterk was ingekort, had ze nog steeds een nut, vooral voor de verbinding van een deel van Etterbeek via de zone Nerviers-Maalbeek om een directe toegang te behouden zonder overstap naar de hub die Maalbeek tegenwoordig vormt. Niet het metrostation, maar de bus Maalbeek.

We begrijpen deze beslissing niet, want uiteindelijk zou de MIVB een alternatief moeten bieden voor andere vormen van verplaatsing, maar we zien steeds meer bijkomende overstappen ontstaan.

Lijn 61 zal geen alternatief bieden, want zoals u weet rijdt die richting de Ruiterslaan om, terecht, het gebied langs het Jubelpark op Schaarbeek en Brussel-Stad te bedienen. We maken ons dus grote zorgen over hun beleid en begrijpen deze beslissing niet, die vandaag iets minder impact heeft op de inwoners van Woluwe, aangezien lijn 61 werd verlengd. Maar in de praktijk zult u merken dat één op de drie bussen van lijn 61, zoals men zegt, "afgekort" is en eindigt aan Montgomery. We vragen ons dus af wat de gevolgen zijn en wat de bedoeling is. Voilà, we hopen volledig te zijn geweest en we sluiten ons uiteraard aan bij deze vraagstelling en bij de vaststelling dat er geen overleg is geweest met de lokale overheden.

Mevrouw

Ottinger:

Bedankt voor uw antwoorden.

Mevrouw Ngalula

Excuseer, ik weet niet of ik nog een bijkomende vraag zou mogen stellen aan schepen du Bus of Lenaers? Bent u op dit moment op de hoogte van eventuele andere lijnen waarvan de eventuele afschaffing wordt onderzocht?

De burgemeester

Nee, maar er is wel een evolutie aan de gang, want er loopt momenteel een onderhandeling tussen ons en de MIVB om het deel van het traject dat niet langer door lijn 27 wordt bediend te compenseren door een aanpassing van lijn 80. Maar dat is nog niet rond. We onderhandelen en het ziet er positief uit. Voor de rest, André, heb jij nog bijkomende informatie?

De heer du Bus

Ja, we hebben onlangs vernomen dat er een risico bestaat op een onderbreking van lijn 36 en dat zou voor een deel van de bewoners echt problemen kunnen veroorzaken. Maar we gaan in onderhandeling. Ik kan u niet meer vertellen omdat we nog geen officiële mededeling hebben gekregen. We rekenen erop dat er hierover intensief mailverkeer zal volgen.

Mevrouw Ngalula

Ja, inderdaad, dat zou jammer zijn voor lijn 36, want ik denk dat die toch door veel Etterbekenaren wordt gebruikt.

De heer du Bus

Daar zijn we het volledig mee eens en we zullen ons ervoor inzetten.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Mevrouw Ngalula

En overwogen ze om die te vervangen door een ander traject?

De heer du Bus

Nee, ik denk niet dat het om een wijziging van het traject gaat. Ik denk dat het gewoon om een overstap gaat, maar ik wil geen hypotheses formuleren, want het is iets heel recent waar we net aan beginnen te werken.

Mevrouw Ngalula

Bedankt.

De heer Moktar

Bedankt, mijnheer Lenaers. Zoals u waarschijnlijk weet, werk ik bij de MIVB, dus ik ben op de hoogte van deze hervorming.

Op lijn 36 zal er geen overstap zijn, dat wil zeggen dat men de lijn niet zal laten terugkeren aan Schuman, maar wel zal laten eindigen in Maalbeek. Er komt dus geen overstap, dat is het eerste punt. Wat lijn 27 betreft: vroeger was het lijn 20 die Hunderenveld met het Zuidstation verbond, niet lijn 27. Lijn 27 is pas veranderd toen ze van Andromeda eerst naar het Zuidstation werd verlengd en daarna naar Luxemburg. Dat gebeurde om lijn 22 te vervangen, die destijds was ingevoerd voor de Europese wijk.

Wat de vervoersbreuk bij de MIVB betreft: men heeft ons gezegd, want wij waren het niet eens met de afschaffing van lijn 27, ik ben ook vakbondsafgevaardigde bij de MIVB, dat er een tekort zou ontstaan tussen Merode en de Luxemburgwijk, dat normaal gezien richting de metrostations Kunst-Wet enz. ging om zo het Zuidstation te bereiken. Ze hebben ons duidelijk gezegd dat lijn 80 het traject tussen Merode en Luxemburg, en ook Troon, zou overnemen. We zullen zien, misschien komt die wijziging er nog, maar wij wachten ook op feedback van onze kant. Dat is de bijkomende informatie.

Patrick Lenaers

Hartelijk dank.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Mondelinge vraag van de heer Thibault Deleixhe over de verklaring van Brulocalis inzake de zorgwekkende financiële situatie van de Brusselse gemeenten:

Mijnheer de Voorzitter,

Dames en Heren Gemeenteraadsleden,

Beste collega's,

In de kranten van woensdag 11 maart 2026 lazen we dat "Brulocalis, de vereniging van de 19 Brusselse gemeenten, woensdag de kosten van federale en regionale beslissingen tot 2029 op 1,7 miljard euro heeft geraamd. De lokale verkozenen waarschuwen voor het risico dat diensten voor de bevolking worden ingeperkt of verdwijnen."

De belangrijkste bronnen van extra uitgaven waar de lokale overheden geen invloed op hebben, zijn de doorverwijzing van langdurig werklozen naar de OCMW's in aantallen die de ramingen van de minister van Werkgelegenheid ruimschoots overschrijden (tot 60 % van de uitgesloten in plaats van de aangekondigde 33 %), het ontoereikende budget voor de federale compensaties aan de OCMW's, het uitblijven van een herziening van de KUL-norm en de verhoging van de aansprakelijkheidsbijdrage op de pensioenen van lokale ambtenaren (hoewel Etterbeek hier nog relatief weinig last van heeft), dit alles in een regio die haar gemeenten minder genereus ondersteunt dan de naburige regio's (de toewijzing aan de gemeenten vertegenwoordigt slechts 18 % van hun inkomsten, tegenover 30 % in Vlaanderen en Wallonië).

Ik zou er zelfs aan willen toevoegen dat de recente afschaffing van de belastingvermindering op sociale uitkeringen ertoe zal leiden dat een deel van de werkloosheidsuitkeringen onder het niveau van het inkomensaanvullingssteun komt te liggen, waardoor volledig werklozen met een uitkering het recht krijgen om ook een aanvulling op de inkomensaanvullingssteun aan te vragen bij de OCMW's, zonder dat er enige federale compensatie is voorzien om dit op te vangen.

Brulocalis waarschuwde dat, zonder corrigerende maatregelen voor de financiën van de Brusselse lokale overheden, de openbare diensten op termijn de dupe zouden worden van deze bezuinigingen. Er werd duidelijk gezinspeeld op de mogelijkheid dat dit de gemeenten zou dwingen om te bezuinigen op belangrijke diensten zoals ouderenzorg of kinderdagverblijven.

We zijn het volkomen eens met deze uitspraken. We hadden al precies dezelfde bezwaren geuit toen tijdens de gemeenteraadsvergadering van 18 november 2024 de extra centimes voor de personenbelasting en de onroerende voorheffing werden vastgesteld, bij de verhoging van de belastingen en heffingen op 24 maart 2025, in een motie die op 14 april 2025 werd ingediend en waarin werd voorgesteld om publiekelijk melding te maken van het risico dat de tijdsbeperving van de werkloosheidsuitkeringen voor onze lokale financiën zou inhouden – een verzoek dat de vertegenwoordigers van de lokale meerderheid via een amendement hadden geschraapt –, vervolgens tijdens een mondelinge vraag over de ontoereikendheid van de compensatiefondsen voor de OCMW's op 17 november 2025, en zelfs nog recenter tijdens onze interventie in reactie op de presentatie van de gemeentelijke begroting 2026 op 26 januari 2026.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Telkens weer kregen we te horen dat deze voorspellingen alleen onze mening weerspiegelden, gebaseerd waren op onzekere of onvolledige berekeningen en te weinig optimisme toonden ten aanzien van het vermogen van de overheid om werklozen weer te motiveren om een baan te vinden.

Uit nader onderzoek blijkt echter dat de verklaring van Brulocalis inderdaad is afgelegd namens de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zonder dat dit tot enige afstandneming heeft geleid van de leden van de Burgemeestersconferentie.

Mijn vragen zijn dan ook de volgende:

- Wat heeft u ertoe gebracht uw standpunt in deze kwestie te herzien?
- Zou een beroep op de federale regering niet doeltreffender zijn geweest vóór haar besluitvorming en de vaststelling van haar meerjarig begrotingstraject?
- Zijn de door Brulocalis beschreven risico's van een vermindering van de openbare diensten voor ouderen en jongeren ook van toepassing op Etterbeek? Bij een ongewijzigd begrotingstraject, welke diensten zouden als eerste in onze gemeente hieronder lijden?
- Wat is het percentage van de uitgesloten werklozen uit Etterbeek dat in de eerste twee golven een beroep doet op het OCMW? En welk percentage van deze aanvragen wordt toegekend?

Hartelijk dank, Mijnheer de Burgemeester, Dames en Heren schepenen, voor de toelichting die u ons hierover wilt geven.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Antwoord:

De burgemeester

Het woord is aan de heer Deleixhe. We zullen u geen volledig uitgewerkt antwoord kunnen geven, maar we zullen toch enkele elementen schetsen op basis van wat ons werd gevraagd. U hebt het woord.

De heer Deleixhe

Ik heb deze vraag al gesteld, dus ik wil ze niet volledig herhalen, maar heel kort: we hebben de verklaring gelezen die namens Brulocalis werd afgelegd en die, tenzij ik mij vergis, werd uitgesproken in naam van de 19 burgemeesters, zonder dat daar nadien afstand van werd genomen. De kern van die verklaring was een waarschuwing voor een toekomstige begrotingsmoeilijkheid, met het risico dat bepaalde opdrachten die vandaag toegankelijk zijn voor het publiek in de gemeenten, moeilijker zouden worden. En zonder opnieuw alle opmerkingen te herhalen die wij zelf al hebben gemaakt over gelijkaardige bezorgdheden, opmerkingen waarvan men ons telkens heeft gezegd dat het een analyse was die enkel ons engageerde en dat men niet dacht dat dit tot problemen van die omvang zou leiden, moeten we vaststellen dat we ons nu, en dat is misschien een goede zaak, min of meer terugvinden in dezelfde algemene bezorgdheid. Daarom waren onze vragen de volgende: Wat heeft u ertoe gebracht uw standpunt hierover te herzien? Zou het niet beter zijn geweest om een oproep aan de federale regering te doen vóór haar beslissing en vóór de vastlegging van haar meerjarenbegroting? Zijn de door Brulocalis beschreven risico's, zoals een vermindering van de openbare diensten voor ouderen, die als eersten werden genoemd, en jongeren ook van toepassing op Etterbeek? Bij een ongewijzigd budgettair traject, welke diensten zouden in onze gemeente als eerste getroffen worden? En ten slotte, meer concreet: hoeveel personen uit de eerste twee golven van uitsluiting van langdurig werklozen hebben zich tot het OCMW gewend en welk percentage heeft een leefloon gekregen? Ik dank u.

De burgemeester

Ik heb uw interpellatie in het begin niet helemaal begrepen. Ze leek persoonlijk aan mij gericht, alsof ik van mening was veranderd tussen vroeger en nu. Ik leid Brulocalis niet alleen, ik ben Brulocalis niet. Brulocalis, dat uit een groot aantal mandatarissen bestaat, heeft in samenwerking met de Conferentie van burgemeesters een algemene verklaring opgesteld over de impact van de beslissing van de Gewestregering op de gemeenten en de OCMW's.

Brulocalis heeft echter aan onze gemeente, en ik denk ook aan het OCMW, gevraagd om tegen 10 of 15 mei te bekijken in welke mate wij bevestigen, modelleren of begrijpen wat zij op gewestelijk niveau hebben aangegeven. Dat werk is bezig. De werkgroepen van de politiezones komen versneld samen in het kader van de hervorming en de impact die door Brulocalis werd meegedeeld. Het werk loopt. De gemeentesecretaris heeft kort na de tussenkomst van Brulocalis in de pers, dienst per dienst, de vragen doorgestuurd die Brulocalis heeft gesteld. De antwoorden zijn in opmaak, maar men heeft uiteraard nog andere taken en het werk is nog niet afgerond.

We vrezen a priori geen vermindering van de diensten aan ouderen, jongeren of de kinderopvang. (En daarom heb ik de heer Dubois gezien, die zich inzet voor jeugd, ouderen en sociale beleidsdomeinen.) We herinneren

Gemeenteraad van 20.04.2026

eraan dat we voor de stages als voorbeeld worden genoemd, met 8.000 tot 9.000 jongeren per jaar; dat we dat zelf hebben overgenomen; dat we de diensten moeten feliciteren voor het werk dat ze doen; dat het ons veel minder kost sinds we het zelf doen; dat we de beste dekking in Brussel hebben voor de kinderopvang en dat is een politieke keuze die wij hebben gemaakt; en dat de crèche Sainte-Geneviève binnenkort opent (het is een kwestie van dagen en weken). We blijven de financiële steun aan verenigingen voor gemeentelijke lokalen behouden. U kent het werk van de schepen van Sociale Cohesie met het verenigingsleven. We werken al jaren samen met alle scholen. Ik was nog aanwezig bij de immersie van Absil bij de netheidsdiensten en bij de immersie van jongeren bij IZZ; de preventieacties met de klassen van Absil; de sensibilisering rond burgerschap; de campagnes tegen cyberpesten; initiatieven zoals de lokale COP die openstond voor verschillende scholen. Wat de ouderen betreft: Contact Plus ontwikkelt veel acties. We hebben de pool van chauffeurs versterkt voor ouderen, het werk van de garage werd geoptimaliseerd. Het dagcentrum Suzanne Schmidt werd geopend, er zijn thuiszorgdiensten, er zijn kwalitatieve activiteiten en reizen. Op sociaal vlak: onze sociale hub voor kwetsbare, verslaafde of alcoholverslaafde personen is geopend, de twee verwarmruimtes werken en blijven bestaan, de straathoekwerkers, het beleid rond openbaar beheersrecht; het huis voor gezinsgeweld, de energie-audit.

Ik kan u niet zeggen dat wat Brulocalis heeft verklaard onjuist is, maar om te zeggen dat alles op dezelfde manier bij ons zal gebeuren als wat voor het hele Gewest werd opgesomd? Nee. Hebben we specifieke acties? Ja.

We willen onze sociale roeping behouden en uw voormalige schepenen die in het college hebben gezeten, zullen dat bevestigen. Dat is onze lijn, en zeker ook de mijne. Niets wijst vandaag op het tegendeel.

Wat het OCMW betreft, geef ik kort het woord aan de voorzitter van het OCMW.

De heer Van Praet

Dank u, mijnheer de voorzitter. Ik kan u bevestigen dat, net zoals voor de gemeente, de Federatie van de Brusselse OCMW's, die deel uitmaakt van Brulocalis en waarmee we intens samenwerken binnen wat men ons studiecetrum voor lokale besturen zou kunnen noemen, probeert om, niet zonder moeilijkheden, een opvolging te organiseren van de gevolgen van de zogenaamde "Arizonahervorming" of hervormingen. Ik kom daar zo op terug. In elk geval gaat het om de hervorming die door of op initiatief van de federale regering werd doorgevoerd.

Het probleem is dat we op gewestelijk niveau weinig geconsolideerde cijfers hebben. We proberen, om op uw vraag te antwoorden, een algemeen overzicht te krijgen. Dat is belangrijk om eerst en vooral een sociale analyse te kunnen maken en vervolgens een budgettaire. Onze analyse is in de eerste plaats sociaal, wat logisch is gezien de impact die deze hervormingen hebben op de gezinnen in onze gemeenten.

De moeilijkheden zijn eigenlijk goed te begrijpen. Er bestond geen echte gemeenschappelijke methodologie tussen de 19 OCMW's, en onze maatschappelijk werkers en administratieve medewerkers zijn druk bezig met de uitvoering van de hervorming die leidt tot de uitsluiting van enkele duizenden werkzoekenden in Brussel.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Maar dat is niet de enige hervorming. Er is ook de hervorming van het samenwonendenstatuut sinds 1 maart en binnenkort de hervorming van het statuut van de begunstigen van tijdelijke bescherming uit Oekraïne.

U ziet dus dat de federale overheid niet stilzit en dat wij daardoor verplicht zijn om op meerdere fronten tegelijk te werken. Wat de cijfers betreft waar u naar vraagt, mijnheer het raadslid, die kunnen u schriftelijk worden bezorgd. Ik beschik vandaag wel over het aantal mensen dat zich bij het OCMW heeft aangemeld, maar nog niet over het definitieve aantal toekenningen voor de eerste twee golven.

Voor de eerste golf kunt u onthouden dat er ongeveer vijftig extra dossiers waren. Dat was uiteraard de kortste en minst zware golf. De tweede en derde golf zijn omvangrijker, maar het duurt even voor mensen hun aanvraag indienen, het OCMW heeft tot dertig dagen om te beslissen en daarna moeten onze diensten alles consolideren. We proberen een gelijkaardige timing aan te houden om alle informatie over de drie eerste golven tegen de voorjaarsvakantie te centraliseren bij onze federatie, zodat we een globaal beeld krijgen. De teams werken eraan, maar ik kan vandaag geen geconsolideerde cijfers meedelen, zoals ik dat ook in de raad voor maatschappelijk welzijn niet kan.

Wat de financiële impact betreft, aangezien dat uw bezorgdheid was: ik kan al zeggen dat bepaalde beslissingen van de federale overheid, zoals het verdwijnen van de subsidies voor sociale participatie (ongeveer 150.000 euro), een zware klap zijn voor de OCMW's, ook voor het onze. Dat betekent minder mogelijkheden om initiatieven te nemen rond sociale activering van onze begunstigen. We zullen een OCMW-begroting verdedigen die gelijkaardige middelen behoudt. We werken momenteel aan een beleid dat sociale participatie sterk blijft ondersteunen. Ik herinner u er ook aan dat wij behoren tot de OCMW's die ervoor gekozen hebben om de beslissing van de federale regering aan te vechten bij de Raad van State, een procedure die ik gedeeltelijk heb geïnitieerd. We hopen dat de hogere rechtbanken bevestigen dat de federale overheid wel degelijk bevoegd is voor deze materie, aangezien het precies op basis van dat argument was dat de federale regering zich had teruggetrokken.

Voorlopig is dit de enige concrete maatregel die een vermindering van de federale financiering voor de OCMW's inhoudt.

Andere beleidsmaatregelen kunnen ook gevolgen hebben, maar het is vandaag nog wat vroeg om die in detail te beschrijven. Wat we wel kunnen onthouden, is dat de Arizonahervorming tot 30 juni in principe geen financiële impact mag hebben, aangezien de federale tussenkomst in 2026 en 2027 100% bedraagt. Maar voor de dossiers die vanaf 1 juli worden geopend en toegekend, zal de federale tussenkomst nog slechts 70% bedragen. U begrijpt dat we de cijfers die ik eerder noemde dus nauwgezet zullen opvolgen, des te aandachtiger omdat de gemeente een grotere bijdrage zal moeten leveren aan het leefloon in het kader van deze hervorming. Daarnaast moet ik u melden dat twee andere hervormingen mogelijk een impact zullen hebben op de financiën van het OCMW:

de hervorming van het samenwonendenstatuut. De manier waarop we de middelen binnen een gezin berekenen verandert. Dit kan ertoe leiden dat het leefloon voor sommige samenwonenden daalt of zelfs volledig verdwijnt. Dat kan dan weer zorgen voor een stijging van de algemene maatschappelijke hulp, die 100% door de gemeenten wordt gefinancierd. Het woord "kan" is belangrijk: we analyseren elke situatie afzonderlijk, afhankelijk van de noden van de betrokken personen. Maar het creëert wel meer preciaire situaties en dus een groter risico op bijkomende hulpvragen aan het OCMW.

Gemeenteraad van 20.04.2026

de hervorming van het statuut van de begunstigden van tijdelijke bescherming uit Oekraïne. Hier gaat het om een initiatief van de regering. De OCMW's zijn hierover een advies aan het uitbrengen waarvoor ik mij niet zal uitspreken. Dat advies van de OCMW's is voorlopig enkel voor de minister bestemd. De minister heeft al aangegeven dat ze het bedrag van de steun voor begunstigden van de tijdelijke bescherming uit Oekraïne wil verlagen tot 70% of zelfs 50%, wanneer zij niet kunnen aantonen dat ze voldoende inspanningen leveren om zich in België te integreren gezien de duur ze hier verblijven. Voor de meesten is dat sinds het begin van de oorlog in Oekraïne. Het gaat dan concreet om zaken zoals kennis van het Frans, de wil om een van de landstalen te leren of de zoektocht naar werk. Als het leefloon voor deze personen daalt, kan ook dat opnieuw leiden tot een toestand van afhankelijkheid en een eventuele vraag naar sociale hulp, die het OCMW voor zijn rekening zal moeten nemen.

Het is dus moeilijk om u nu al cijfers te geven. Ik wilde vooral deze verduidelijkingen meegeven. Voorlopig kunnen we geen nieuwe uitgaven ten laste van het OCMW inschatten, dankzij het federale tussenkomstmechanisme dat ik eerder heb geprezen. Maar op langere termijn weten we dat we de situatie na 1 juli en in de komende maanden en jaren goed zullen moeten opvolgen. De hervormingen zullen waarschijnlijk leiden tot een stijging van het aantal hulpvragen, hopelijk een beperkte en beheersbare stijging voor het OCMW.

Ik wil ook benadrukken dat we met evenveel vastberadenheid werken aan de socioprofessionele inschakeling van onze begunstigden. We hebben het aantal medewerkers in de cel SPI (de inschakelingsmedewerkers) aanzienlijk verhoogd, met de ambitie om zoveel mogelijk mensen te begeleiden naar en te laten deelnemen aan een professioneel project. In veel gevallen hopen we dat mensen na enkele maanden begeleiding geen beroep meer hoeven te doen op de steun en de hulp van het OCMW.

We moeten dus niet alleen kijken naar het aantal nieuwe aanvragen, maar ook naar het aantal positieve uitstroomdossiers: mensen die geen begeleiding en sociale hulp meer nodig hebben van het OCMW.

Dat is de inzet van de federale hervormingen die wij uitvoeren. In Etterbeek hebben we, met steun van de gemeente, bewust gekozen om de SPI-teams aanzienlijk te versterken, zodat we deze politieke keuze ook echt kunnen waarmaken op het terrein, in de begeleiding die wij kunnen bieden aan de Etterbekenaren die we ondersteunen.

De heer Deleixhe

Mijnheer de burgemeester, mijnheer de voorzitter van het OCMW, hartelijk dank voor al deze toelichtingen. Misschien nog enkele elementen ter replek. Om te beginnen: wij ontkennen uiteraard niet het overzicht van de diensten die door de gemeente worden aangeboden, zoals door de burgemeester uiteengezet. We weten dat dit allemaal zaken zijn die vandaag effectief worden uitgevoerd en daar zijn wij blij om.

De moeilijkheid, en dat was de kern van mijn tussenkomst en de reden van de waarschuwing van Brulocalis, is de vraag of dit aanbod op middellange en lange termijn houdbaar zal blijven.

En uit wat de voorzitter van het OCMW ons schetst, in lijn met elementen die we hier eerder al hebben besproken in de raad, blijkt toch dat er sprake is van wat men een "klifeffect" zou kunnen noemen in het

Gemeenteraad van 20.04.2026

federale compensatiemechanisme voor de OCMW's. Met andere woorden: na een bepaalde periode van ondersteuning zal die steun afnemen, wat onvermijdelijk zal leiden tot stijgende uitgaven. Mijn bezorgdheid was hier geformuleerd in budgettaire termen, maar het spreekt voor zich dat onze onderliggende zorg vooral gaat over de sociale gevolgen die dit kan veroorzaken. Daarom is er de bezorgdheid dat een toekomstige budgettaire ontoereikendheid de gemeente ertoe zou kunnen dwingen om bepaalde diensten stop te zetten, om zo de stijgende kosten van het OCMW te compenseren.

Ik heb misschien nog een technische vraag: wanneer u zegt dat de eerste golf 50 extra dossiers heeft opgeleverd, gaat het dan om 50 dossiers boven op de normale instroom of om 50 dossiers boven op de stijging die vooraf was ingeschat? Met andere woorden: spreken we over een stijging van de stijging of gewoon over een stijging?

Wat artikel 34 betreft, dus de hervorming van het samenwonendenstatuut: wanneer er echt lovenswaardige zaken gebeuren, willen we die ook graag benadrukken. We weten dat Etterbeek een voortrekkersrol heeft gespeeld in de reflectie rond de toepassing van de billijkheidsvoorwaarde, die toelaat om te erkennen dat personen, ondanks hun statuut van samenwonenden, zich in een toestand van behoefte kunnen bevinden die rechtvaardigt dat ze niet als samenwonenden worden beschouwd. Dat willen we graag benadrukken: dit zal veel mensen uit ernstige financiële moeilijkheden helpen. Dat erkennen we ten volle.

Wat de rest betreft, moet ik zeggen dat ik nog niet volledig had beseft welke impact het stopzetten van de steun voor een deel van het publiek dat momenteel tijdelijke bescherming voor Oekraïne geniet, zal hebben.

Wat ik daarentegen wel al op de radar had, is dat de fiscale hervorming leidt tot een verhoging of verlaging van de belastingvermindering op werkloosheidsuitkeringen. Daardoor dreigen een aantal werkloosheidsuitkeringen onder het niveau van het leefloon te vallen, waardoor mensen die een werkloosheidsuitkering krijgen recht zullen krijgen op aanvullende steun van het OCMW. Het verschil lijkt voorlopig klein, en ik weet dus niet of dit meteen tot veel aanvragen zal leiden. Maar op termijn kan dit wel degelijk een extra stroom van aanvragen veroorzaken, die administratief moet worden verwerkt en die dus opnieuw tijd en middelen zal vergen, zeker op het vlak van personeelsinzet. Dat is eveneens een bron van bezorgdheid die we hier willen benadrukken.

De heer Van Praet

Wat het aantal dossiers in de eerste golf betreft: dat is inderdaad een globaal cijfer. We hadden ingeschat dat het aantal mensen dat zich tot het OCMW zou wenden (want we spreken wel over "golven" en "stocks", maar het gaat uiteraard niet om goederen of blokkades zoals in het nieuws) redelijk goed voorspelbaar was. Er waren heel pessimistische of negatieve prognoses, maar ik denk graag dat de waarheid meestal in het midden ligt. We waren dus over het algemeen goed voorbereid.

Ik moet wel aangeven dat de volgende golven moeilijker waren en dat onze diensten zwaar op de proef worden gesteld door de grote toestroom van mensen.

Nu, de voorwaarden voor het leefloon zijn wat ze zijn. Het feit dat iemand hulp vraagt, betekent niet automatisch dat er een recht op leefloon wordt geopend.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Ik ben blij dat in onze gemeente de campagne en mobilisatie van het OCMW, maar ook van de vakbonden en verenigingen, ertoe hebben geleid dat veel mensen zich tot het OCMW hebben gewend om zich te informeren over hun rechten.

Wanneer onze opdracht erin bestaat om het niet-gebruik van rechten te bestrijden, is het positief dat onze deuren wijd openstaan en dat mensen, zelfs als ze op het eerste gezicht niet in aanmerking komen, dat ook bevestigd kunnen krijgen. We hebben dus inderdaad een hoge instroom en dat is waarschijnlijk hetzelfde in de meeste Brusselse OCMW's. We missen nog objectieve cijfers over het werkelijke aantal toekenningen, maar op basis van wat we zien en van de activiteit van het bijzonder comité voor de sociale dienst, blijven we in Etterbeek in een groei die waarschijnlijk redelijk is en niet zou moeten leiden tot een explosie van het aantal leefloonbegunstigden. Maar om niet te spreken op basis van gevoel of onbetrouwbare projecties, kan ik, zoals ik dat ook zal doen voor mijn collega's in de raad voor maatschappelijk welzijn, uiteraard zonder moeilijkheden in de eerste plaats de cijfers meedelen aan de raadsleden zodra ze beschikbaar zijn.

Ik denk niet dat u een volledig zicht hebt op het financieringsmechanisme dat werd ingevoerd in het kader van de Arizonahervorming. Het "klifeffect" dat u beschrijft, lijkt mij eerder een hefboomeffect. Ik ben geen grote fan van de term "bonus-malus", die soms met enige achterdocht wordt gebruikt om het werk van de OCMW's en van de teams op het terrein te beoordelen.

Ik hou niet van de methode, maar ik moet wel vaststellen dat: hoe meer het OCMW werkt, hoe meer het mensen begeleidt, hoe meer het financieel wordt ondersteund door de federale overheid. Het klopt dat we vandaag voor 100% worden gesubsidieerd door de federale overheid en dat dit later 70% zal worden, maar er komt een bonus-malusmechanisme bij. Dat betekent dat het OCMW van Etterbeek een bonus kan krijgen afhankelijk van het aantal mensen dat we kunnen begeleiden binnen een geïndividualiseerd traject voor maatschappelijke integratie.

En vandaag moeten we eerlijk zeggen dat de Brusselse OCMW's, en dat van Etterbeek, dat ik het best ken, in het kader van een geïndividualiseerd traject voor maatschappelijke integratie slechts een klein deel begeleiden van de mensen die momenteel door het OCMW worden opgevolgd en geholpen.

Morgen zullen we die dynamiek moeten veranderen. We zullen ervoor moeten zorgen dat iedereen die de deur van een OCMW binnenstapt, kan worden begeleid, rekening houdend met de billijkheidsredenen die u hebt genoemd en met de gezondheidsredenen die we ook kennen.

De federale overheid zal in haar financieringsmodel dus kijken naar de kwaliteit en het volume van het werk dat door het OCMW wordt geleverd. Maar als we erin slagen om een groot deel van de OCMW-begunstigden proactief te begeleiden, kunnen we rekenen op extra federale inkomsten die we vandaag niet hebben.

Het zal gemakkelijker zijn om dat te analyseren naarmate de hervorming evolueert en in werking treedt. Maar precies dat proberen we vandaag, op het niveau van de Federatie van OCMW's, in cijfers te gieten, omdat dit het toekomstige financieringsmechanisme van de lokale besturen en de OCMW's zal worden.

We zijn er dus om deze maatregel uit te voeren. Er zijn risico's, maar ik denk dat we dit ook positief kunnen bekijken: een nieuwe manier om mensen te begeleiden, terwijl vandaag nog te veel OCMW's, ook het onze,

Gemeenteraad van 20.04.2026

bepaalde personen links lieten liggen omdat men vond dat zij geen prioriteit waren op het vlak van sociale of professionele activering. Met dat bewustzijn zijn we twee à drie jaar geleden begonnen met het fors versterken van onze SPI-teams, zodat we meer mensen kunnen bereiken, meer slagkracht hebben en meer mensen opnieuw in beweging kunnen zetten.

Die dynamiek is twee à drie jaar geleden in gang gezet en we boeken goede vooruitgang. We hebben het gevoel dat de federale hervorming er een extra uitdaging bovenop legt, maar we blijven die dynamiek volgen. En we voelen ons gesteund door de federale financieringsmechanismen die, via het bonus-malussysteem, waarbij wij uiteraard op de bonus mikken, toelaten om meer personeel aan te werven en onze eigen uitgaven voor begeleiding te verminderen.

Het is natuurlijk een vrij technische materie. Ik probeer ze zo begrijpelijk mogelijk te maken zodat iedereen kan volgen hoe het zal werken. Maar we zullen uiteraard moeten aantonen dat dit beleid de financiën van het OCMW niet in gevaar brengt en vooral dat het sociaal efficiënt en relevant is.

Andere elementen?

De heer Deleixhe

Nee, nee, absoluut niet. Ik had mijn spreektijd al gebruikt, ik wil mijn rechten niet overschrijden.

De heer Van Praet

De oppositie heeft altijd het laatste woord.

De heer Deleixhe

Misschien nog één laatste element, en we sluiten ons bij u aan in het idee dat socioprofessionele inschakeling één van de koninklijke wegen is naar professionele herinschakeling, naar het verlaten van een toestand van afhankelijkheid.

Waar het uiteraard veel ingewikkelder wordt, is de beschikbaarheid van werk. Het lijkt nutteloos om het hele debat dat op federaal niveau en in de pers heeft plaatsgevonden opnieuw te voeren. Maar in Brussel zien we dat de beschikbaarheid van werk niet helemaal op niveau is, gezien het aantal mensen dat momenteel probeert terug te keren naar de arbeidsmarkt. De cijfers tonen vooral aan dat het gaat om interimwerk, onregelmatig werk, niet altijd kwalitatief, waarbij mensen sporadische kansen krijgen om opnieuw contact te maken met de arbeidswereld, maar niet noodzakelijk om zich te integreren in een duurzaam traject. We twijfelen niet aan de inspanning. Nu moeten we zien welke landingsbaan deze mensen wordt aangeboden.

Gemeenteraad van 20.04.2026

De burgemeester

Goed. Ik denk dat we, voorlopig toch, het onderwerp hebben afgerond.

etterbeek.brussels

Gemeenteraad van 20.04.2026

Mondelinge vraag van mevrouw Lise Ottinger over de stijging van de brandstof- en energieprijzen en de gevolgen daarvan voor de gemeente.

Mijnheer de Burgemeester,

Dames en Heren leden van het college,

Beste collega's,

Sinds enkele weken heeft de energiecrisis een nieuwe wending genomen. De oorlog die Trump en Netanyahu tegen Iran voeren, leidt ons naar een van de ernstigste crises in de geschiedenis en de gevolgen zijn nu al voelbaar voor de werknemers. Ook de gemeente zal hier de gevolgen van ondervinden. Deze crisis ondermijnt bovendien de koopkracht en brengt de levensvatbaarheid van talrijke kleine bedrijven in gevaar.

De energiecrisis van 2022 had al zware gevolgen gehad. In Etterbeek werden weliswaar enkele maatregelen genomen – een premie voor micro-ondernemingen en aanpassingen aan de straatverlichting –, maar de druk op de koopkracht en de gemeentelijke financiën was zeer reëel.

De gemeente Etterbeek kan in deze crisis niet zwijgen. Hoewel we als gemeente niet bevoegd zijn om de energieprijzen vast te stellen, hebben we wel de politieke plicht om de overheden aan te spreken die over de nodige hefboomen beschikken. Uit een van onze recente studies is trouwens gebleken dat de federale staat aan deze crisis tot 94 miljoen euro zou verdienen aan btw en accijnzen. In plaats van deze illegale en criminele oorlog te rechtvaardigen en te steunen, zou onze regering deze moeten veroordelen, zoals Spanje heeft gedaan, en druk uitoefenen om er een einde aan te maken. Wij weigeren de prijs van hun oorlogen te betalen.

Daarom hebben we enkele vragen:

1. Zijn er al ramingen over de gevolgen die dit zal hebben voor de gemeentelijke begroting en/of die van het OCMW? Zijn tijdens de vorige zittingsperiode, in 2022, verschillende maatregelen van de gemeente geanalyseerd? Zal dat vandaag ook het geval zijn? Welke lessen zijn daar destijds uit getrokken? Weet u bijvoorbeeld hoeveel huishoudens in Etterbeek in 2022 en 2023 steun hebben aangevraagd in verband met hun energierekeningen? Of hebben de maatregelen om de openbare verlichting te verminderen aanzienlijke besparingen opgeleverd?
2. Welke maatregelen kan het gemeentebestuur dan nemen om de inwoners en handelaars van de gemeente te helpen het hoofd te bieden aan de prijsstijgingen?
3. En tot slot, bent u van plan een formeel initiatief te nemen om de federale regering aan te spreken en haar te vragen haar verantwoordelijkheid te nemen om betaalbare energieprijzen voor alle burgers te garanderen? Heeft zij dit al gedaan?

Ik dank u voor uw antwoorden

Gemeenteraad van 20.04.2026

Antwoord:

De burgemeester:

Het woord is aan de heer du Bus.

Dank u, mijnheer de burgemeester, dank u voor uw vragen, mevrouw Ottinger.

Ik geef u hier de antwoorden door die mij door de dienst Openbare Werken zijn bezorgd, meer bepaald over de aankoop van gas en over het gas- en elektriciteitsverbruik, aangezien dat potentieel een grote impact kan hebben. Het nieuws hierover is niet al te slecht, u zult begrijpen waarom.

Eerst, wat betreft de openbare verlichting: u moet weten dat sinds de ordonnantie van 19 juli 2020, aangevuld door de ordonnantie van 14 december 2006, enfin, hoe dan ook, de openbare verlichting niet langer deel uitmaakt van de lasten van de gemeente.

Deze lasten vallen onder de opdrachten van openbare dienstverlening van Sibelga en dus wordt de gemeente op geen enkele manier, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks, getroffen door alles wat te maken heeft met het elektriciteitsverbruik voor de verlichting.

Daarnaast weten we dat Sibelga uiteraard zeer gevoelig blijft voor dit thema en dat er een permanente omschakeling naar ledverlichting plaatsvindt.

Op 1 april 2026 waren van de 2.620 lichtpunten in de gemeente er 730 omgeschakeld naar ledverlichting en het doel is om tegen 2030 100% led te bereiken.

Wat dit aspect betreft is er dus absoluut geen enkele impact van de huidige situatie op de gemeentelijke financiën van Etterbeek.

Dan over de energiekosten voor onze gebouwen: dat is uiteraard een veel gevoeliger kwestie, maar op dit moment kunnen we nog geen trend aangeven.

De gemeente is al meerdere jaren aangesloten bij een aankoopcentrale voor gas en elektriciteit die door Sibelga werd opgezet. Dat betekent dat wat we vandaag verbruiken, twee jaar op voorhand werd aangekocht. We verbruiken vandaag dus wat in 2024 werd aangekocht en we betalen bijgevolg het tarief van 2024 voor wat we nu gebruiken.

In 2027 zal hetzelfde gelden voor wat in 2025 werd aangekocht, en in 2028 voor wat in 2026 zal worden aangekocht.

De vraag stelt zich voor 2028, want voor dat jaar is er nog 15% dat nog niet werd aangekocht. Er blijft dus een zone van onzekerheid.

Hoe gaat dat in zijn werk?

Gemeenteraad van 20.04.2026

Sibelga, of beter gezegd het gespecialiseerd bureau dat de intercommunale adviseert, volgt dagelijks de marktprijs van gas en elektriciteit. Afhankelijk van die prijs koopt Sibelga een bepaalde hoeveelheid energie, telkens in pakketten van 5 of 10% van het totale volume.

Sibelga doet die aankopen op momenten waarop de prijzen het gunstigst zijn, zoals u zich kunt voorstellen. Tot op heden zijn de prijzen die we voor 2028 zullen hebben, op basis van wat vandaag wordt aangekocht, relatief stabiel.

Sibelga heeft niet aangekocht op het moment dat gas en elektriciteit piekwaarden bereikten. Maar die pieken die we vandaag kennen, moeten toch worden gerelativeerd in vergelijking met de prijzen van 2022.

Ze liggen immers nog altijd ruim onder het niveau van het begin van de oorlog in Oekraïne, toen de prijzen astronomische hoogten bereikten.

We gaan er uiteraard van uit dat men pas opnieuw energie zal aankopen wanneer de storm wat is gaan liggen. Zoals ik zei, zijn er nog zeven maanden om de resterende 15% voor 2028 aan te kopen.

Er is echter nog een ander mogelijk effect van de huidige crisis op onze gemeentefinanciën, maar dat kunnen we nog niet becijferen: de impact op de leveringen en werken die we zelf uitvoeren of laten uitvoeren.

Waarom?

Waarom? Omdat die leveringen onder contract vallen en in die contracten telkens een prijsherzieningsclausule staat op basis van de evolutie van de marktprijzen. Maar tot op heden zijn we nog niet door de leveranciers op de hoogte gebracht van prijswijzigingen.

We vermoeden wel dat er aanpassingen zullen komen, maar op dit moment zijn we daar nog niet officieel over geïnformeerd door onze verschillende leveranciers.

Zo, dat is wat ik kan zeggen over de openbare werken en het energieverbruik van de openbare gebouwen en van de gemeente.

Ik geef het woord aan mijn collega van het OCMW voor de vragen of steun en verbruik, excuseer, gezinnen.

De heer Van Praet:

De vraag die u aanhaalt is helemaal actueel.

Ik heb geprobeerd na te gaan of de federale regering tot een compromis was gekomen, maar u hebt gezien dat sommige partijen van de federale meerderheid pleitten voor steunmaatregelen voor de personen die het eerst getroffen zullen worden door de stijging van de facturen. En we hopen uiteraard allemaal dat de geopolitieke situatie snel kan kalmeren, zodat de impact op energie zo beperkt mogelijk blijft voor de gezinnen, voor de bedrijven en ook voor onze kmo's.

Gemeenteraad van 20.04.2026

We zitten nog niet in de situatie die we hebben gekend bij het begin van de oorlog in Oekraïne, wanneer we kijken naar de stijging van de elektriciteitstarieven, ook al hebt u het wellicht gezien, als u aandachtig kijkt naar de waarde van contracten met vaste of variabele tarieven, dat de vaste energie- en gascontracten ongeveer 20% zijn gestegen in voorschotten op 1 april. En dus kan dat voor gezinnen uiteraard een aanzienlijke impact hebben op hun budget.

U stelt vragen over de rol van het OCMW. U weet dat ons centrum beschikt over een cel Energie die specifiek werkt rond moeilijkheden bij het betalen van energiefacturen. Dat is uiteraard een van de elementen die nodig zijn om een menswaardig leven te kunnen leiden: verlichting, koken, verwarming. Dat zijn fundamentele behoeften en het is onze opdracht om die te beschermen.

In dat verband beschik ik over de cijfers die door onze teams werden vastgesteld op 31 december jongstleden en die u een beeld zullen geven van zowel de tussenkomsten van onze subsidiërende overheden als van het aantal of het volume aan hulp dat door het OCMW van Etterbeek werd toegekend.

Energie is een materie die gedeeld wordt door de federale staat enerzijds en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest anderzijds. Alle Brusselse OCMW's ontvangen, of genieten in elk geval, via een proportionele herverdeling op basis van de bevolking, twee specifieke fondsen. Het eerste komt van de federale overheid en bedraagt ongeveer 230.000 euro voor het jaar 2025, met een verbruiksgraad van 176.000 euro op 31 december.

U ziet dus dat we de federale subsidie niet volledig hebben opgebruikt, wat ons toelaat om hulp te bieden volgens een rechtvaardige herverdeling op basis van de vastgestelde noden van de gezinnen.

Het gewestelijk energiefonds is kleiner: het bedroeg in 2025 56.000 euro en ook daar hebben we het jaar afgesloten met een resterend saldo van 19.000 euro.

Ik moet u zeggen dat we weinig aanvragen weigeren op het vlak van energie, aangezien de cel Energie kan tussenkomen en vooral tussenkomt op het moment van de jaarlijkse afrekening. Wanneer de afrekening ongunstig is en de betrokken personen niet in staat zijn die te betalen, komt het OCMW vaak op dat moment tussen.

Wat de kalender voor 2026 betreft, situeert dat zich ongeveer rond september-oktober, de periode waarin de jaarlijkse afrekeningen binnenkomen.

En dus vandaag is het voor mij uiteraard veel te vroeg om u te zeggen of de stijging van de energieprijzen al dan niet een groter aantal gezinnen in moeilijkheden brengt. We zullen dat zeker kunnen vaststellen na de zomer. En aangezien de federale en gewestelijke tussenkomsten aan de OCMW's stabiel blijven, zouden we over voldoende capaciteit moeten beschikken om tussen te komen.

Om een volledig beeld te schetsen, moet ik ook zeggen dat we een gelijkaardige tussenkomst ontvangen van Vivaqua. Dit gaat over water, dat even onmisbaar is. De tussenkomst bedraagt 73.000 euro per jaar. Maar daar overschrijden we wél het bedrag dat ons wordt toegekend en we dekken het verschil dankzij het Gewestelijk Energiefonds, waarbij het ene fonds het andere kan compenseren.

Ik hoop dat ik volledig heb geantwoord.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Ik heb niet de cijfers over het aantal gezinnen dat werd geholpen, maar ik wilde u toch de globale cijfers meedelen, die aantonen dat we voor aanzienlijke bedragen deze kwestie kunnen opvangen, de bezorgdheden die u hebt voor onze gezinnen.

Ik herinner eraan dat de cel Energie van het OCMW toegankelijk is voor alle inwoners van Etterbeek, voor alle gezinnen. Je hoeft geen begunstigde van het OCMW te zijn, je hoeft geen hoofdsteen te ontvangen om in aanmerking te komen voor een tussenkomst. Je kunt een werknemer zijn die moeilijkheden ondervindt, je kunt een gepensioneerde zijn die moeilijkheden ondervindt en dan kun je aankloppen bij de cel Energie om hulp te krijgen.

We volgen de situatie van nabij. Binnen de Federatie van OCMW's zijn we begonnen aanbevelingen te formuleren, maar die zijn nog niet afgerond. U verrast me dus een beetje, want we hebben onderling nog geen compromis bereikt. Maar weet dat de lokale besturen institutioneel in de positie zijn om een iets grotere solidariteit te vragen van het federale en het gewestelijke niveau. Beide zijn bevoegd om ons te helpen als de analyses van de komende weken zouden aantonen dat de stijging zo groot wordt dat ze de gezinnen in moeilijkheden zal brengen.

Mevrouw Ottinger:

Er werd mij iets ingefluisterd hierover, want blijkbaar zou er een voorstel van de Europese Commissie zijn om te proberen één dag telewerk per week op te leggen. Zou dat het geval zijn voor de gemeente en voor de werknemers van de gemeente? Maar goed, we laten die vraag even terzijde.

Verder wilde ik gewoon weten of er iets is wat betreft brandstof, want we weten dat de energiecrisis vandaag ook de brandstof treft, voor allerlei handelszaken, leveringsnaden, ik weet het niet, maar ik weet ook dat, voor de gemeentelijke bus die we heel vaak gebruiken en die heel vaak gevraagd wordt, ik mij afvroeg of daar ook een impact zou zijn.

De burgemeester:

Vandaag is telewerk één keer per week toegelaten, maar het is op dit moment geen verplichting, het is een toelating.

Personeelsleden van het gemeentebestuur mogen één keer per week telewerken als zij dat willen. En het is ook toegestaan in specifieke gevallen, met name om medische redenen, om sociale redenen of met attesten die aantonen dat iemand thuis moet blijven omwille van zieke kinderen of om persoonlijke redenen. Dus dat gaat telkens via het college en er is een aantal personen dat om die reden toestemming krijgt.

De heer Van Praet:

Wat de verplaatsingsmiddelen betreft: een groot deel van het personeel woont in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Al het gemeentepersoneel of OCMW-personeel krijgt een MIVB-abonnement, net zoals wijzelf als

Gemeenteraad van 20.04.2026

gemeenteraadsleden en leden van de OCMW-raad. En ik moet eraan herinneren dat onze werknemers weten dat, in geval van moeilijkheden, op initiatief van de burgemeester, al vele jaren een sociale dienst voor het personeel bestaat, die kan worden aangesproken door wie in moeilijkheden zou komen door de situatie.

Maar goed, onze mobiliteitsstudies tonen aan, in elk geval voor het OCMW, dat het merendeel van de werknemers met het openbaar vervoer komt en dus is het geen bezorgdheid die tot bij ons is gekomen.

Mevrouw Ottinger:

Dat is een goede zaak. Bedankt voor al deze antwoorden.

De burgemeester:

En ik dank de heer Van Praet voor het herinneren aan de oprichting van de sociale dienst, vele jaren geleden.

Dat gebeurt via de maatschappelijk werkster van de sociale dienst van de gemeente, met de grootste vertrouwelijkheid.

Er wordt verslag uitgebracht aan het college, aan mij in mijn hoedanigheid en het gebeurt dat we giften doen, leningen verstrekken, inclusief renteloze leningen of leningen met beperkte rentevoet binnen het toegestane voordeel in natura. Maar het gaat dus om situaties die mensen in staat stellen om het hoofd boven water te houden wanneer ze een overlijden meemaken, een ziekte, of een onverwachte persoonlijke moeilijkheid.

Dat bestaat nu al bijna dertig jaar en werkt, denk ik, behoorlijk doeltreffend.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Mondelinge vraag van mevrouw Caroline Joway over de herinrichting van de Rue Fétis.

Mijnheer de Burgemeester,

Mijnheer de Schepen van Openbare Werken,

Onlangs hoorde ik weer dat de gemeente van plan is de Rue Fétis opnieuw in te richten. Dat is een uitstekend idee, gezien het drukke verkeer van voetgangers, fietsers en automobilisten die met name naar de school/academie gaan.

Zoals gewoonlijk, en dat werd door de omwonenden gewaardeerd, werden zij uitgenodigd voor een bijeenkomst waarop het herinrichtingsproject aan hen werd voorgesteld. Hoewel de verzoeken met betrekking tot meer groen en parkeergelegenheid voor fietsers (meer bomen en fietsenrekken) gehoord lijken te zijn, lijkt dat niet het geval te zijn geweest voor een punt dat duidelijk tot veel onbegrip heeft geleid bij de meeste bewoners van de straat: de vervanging van de bestaande straatstenen door een betonnen bestrating.

De omwonenden hebben ons hierover hun mening gegeven. Tijdens de bijeenkomst hebben zij aangegeven dat zij er uiteraard voorstander van zijn dat de toekomstige bestrating volledig is aangepast aan mensen met een mobiliteitsbeperking. Ze betreuen het echter dat de gemeente niet openstond voor het idee om de geplande bestrating, namelijk betonnen tegels, te wijzigen. In hun ogen is deze optie niet de enige mogelijke oplossing om de toegankelijkheid te garanderen, en bovendien roept deze bezorgdheid op wat betreft de esthetische integratie en het behoud van het karakter van de straat.

Verschillende omwonenden hebben zich overigens ingezet om concrete voorstellen te doen voor alternatieve bestrating, waarmee de toegankelijkheid voor mensen met een beperkte mobiliteit, de esthetische kwaliteit en het respect voor het bestaande erfgoed met elkaar in evenwicht kunnen worden gebracht. Ter ondersteuning van hun suggesties is er zelfs een fotoreportage gemaakt en per post naar de gemeente gestuurd, met inspirerende voorbeelden waarin dit evenwicht is gevonden.

In dit verband zou ik u graag de volgende vragen willen stellen:

1. Om welke reden(en) zijn de door de omwonenden voorgestelde alternatieven niet positief ontvangen?
2. Is een herziening van de keuze van de wegbekleding in deze fase van het project nog mogelijk?
3. Kunt u bevestigen dat de verzoeken van de omwonenden met betrekking tot groenvoorzieningen en fietsenstallingen in het project zijn meegenomen? Welke wijzigingen zijn er op dit vlak aangebracht ten opzichte van het oorspronkelijke project?
4. Overweegt de gemeente een nieuwe overlegfase te starten om tot een oplossing te komen die zowel voldoet aan de eisen op het gebied van toegankelijkheid als aan de verwachtingen van de bewoners?
5. Wanneer zijn de herinrichtingswerkzaamheden gepland? Hoe lang zullen deze duren?

Bij voorbaat dank voor het beantwoorden van mijn vragen.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Antwoord:

De burgemeester:

Ik ga samen met mijnheer du Bus antwoorden op de vraag. Ik was aanwezig op die bijeenkomst. De interpellatie die u indient, en die ongetwijfeld voortkomt uit de bezorgdheid van één of enkele buurtbewoners, weerspiegelt absoluut niet wat er tijdens de bijeenkomst is gebeurd.

Het klopt dat er één of twee personen waren die bijzonder gespannen waren en niet openstonden voor dialoog met de vertegenwoordigers van personen met beperkte mobiliteit.

Een persoon met een handicap legde uit dat de oude porfierkasseien, de zogenaamde “cassa-steen”, totaal ongeschikt zijn voor iemand in een rolstoel.

Hij gaf een reeks heel concrete voorbeelden waaruit bleek dat deze stenen echte, soms onoverkomelijke obstakels vormen.

En de heer du Bus zal bevestigen dat we helemaal niet in een situatie zaten waarin de deur voor overleg werd dichtgegooid. Integendeel: ik heb zelf het woord genomen om uit te leggen dat we in verschillende wijken de oude kasseien al hebben vervangen door nieuwe, in drie verschillende kleuren, volledig vlak, maar nog steeds in een kasseiformaat. Geen porfier dus, maar kleine gereconstrueerde stenen.

Als u straks naar buiten gaat en richting de boulevard wandelt, ziet u dat zowel links als rechts over de hele lengte van de Kazernenlaan. Esthetisch levert dat geen enkel probleem op.

We hebben aangegeven dat deze oplossing zou worden onderzocht. Daarom denk ik helemaal niet dat dit de sfeer van de bijeenkomst weergeeft, waar de overgrote meerderheid van de aanwezigen tevreden was.

Het woord is aan de heer du Bus.

De heer du Bus:

Dank u, mijnheer de burgemeester.

Ik voeg eraan toe dat u tijdens die ontmoeting met de bewoners één van de eersten was om te betreuren dat de kasseien zouden verdwijnen om esthetische redenen, want we zijn allemaal gehecht aan dat charmante, stedelijke karakter van de kasseien.

Dat gezegd zijnde, hebben de diensten de situatie duidelijk uitgelegd aan de persoon of de twee personen die dit punt op het einde van de vergadering hebben aangekaart. Want het is waar dat de rest van de bijeenkomst in een zeer constructieve sfeer is verlopen.

Dit onderwerp kwam pas op het einde ter sprake en werd soms zelfs vrij fel verdedigd door twee personen die betreurden dat de gemeente geen alternatieven zou overwegen. De diensten hebben toen duidelijk uitgelegd waarom de keuze voor betontegels zich opdringt en daar zullen we later nog op terugkomen.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Die keuze steunt op vier principes.

Het eerste is toegankelijkheid. Het is duidelijk dat de toegankelijkheid van betonnen bestrating veel beter is voor personen met beperkte mobiliteit dan om het even welke vorm van kasseien: platte kasseien, zandsteen, porfier, enzovoort. Dat is gewoon niet vergelijkbaar. Dus toegankelijkheid.

Het tweede element is kostprijs en budget. Betonkasseien en betonnen bestrating zijn aanzienlijk goedkoper dan alle soorten kasseien of blauwe hardsteen. Men zou kunnen overwegen om blauwe steen te gebruiken, maar die is veel duurder. We moeten dus ook rekening houden met budgettaire beperkingen.

Het derde element is de samenhang binnen de wijk. De Fétisstraat is de laatste straat in die buurt die nog kasseien heeft. De Oudergemlaan, de Waversesteenweg, de andere straten in het verlengde van de Fétisstraat: ze zijn allemaal in betontegels aangelegd. Er is dus een logica om binnen dezelfde wijk een uniform type bestrating te behouden.

In de wijk rond de Legerlaan geldt hetzelfde principe: daar is een ander type bestrating gekozen en de diensten waken erover dat er een coherente aanpak is voor de hele buurt. Die wens om harmonie in de wijk te creëren, heeft dus echt zin.

En het vierde element is het onderhoud en de duurzaamheid.

Wat onderhoud betreft, weet u net zo goed als ik dat telkens wanneer nutsmaatschappijen ingrijpen en de kasseien terugplaatsen, dat helaas vaak ongelijk gebeurt. Daardoor ontstaan kleine niveaoverschillen die de toegankelijkheid van het voetpad sterk verminderen en het gebruik ervan bijzonder onaangenaam maken. Bij betonnen bestrating is dat probleem veel minder uitgesproken.

Het laatste element heeft te maken met stockage. Het vervangen van zandsteen- of porfierkasseien brengt stockageproblemen met zich mee, terwijl dat bij betontegels veel eenvoudiger te organiseren is.

Al deze elementen samen verklaren waarom de diensten en het gemeentebestuur pleiten voor het behoud van beton.

Dat neemt niet weg dat we, zoals de burgemeester al aangaf, meteen op zoek zijn gegaan naar alternatieven in. En er bestaan inderdaad verschillende opties.

Er zijn bijvoorbeeld tegels die niet vierkant zijn, maar achthoekig of in andere vormen, waardoor ze een zekere charme kunnen oproepen.

Het grote probleem is dat leveranciers de vraag niet kunnen volgen.

Als we voor zo'n achthoekige tegels zouden kiezen, moeten we dus een voorraad aanleggen en dat is vandaag moeilijk.

Waarom een voorraad? Omdat bij elke ingreep van een nutsmaatschappij exact hetzelfde type tegel moet worden teruggeplaatst. Dat is dus een element.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Waar we nu aan werken, zijn betontegels in licht verschillende kleuren, die de indruk kunnen wekken van de vroegere charme van kasseitrottoirs, terwijl ze toch een optimale vlakheid en toegankelijkheid garanderen.

Ik heb u dus uitgelegd hoe het zit met de tegels en de bestrating.

Wat de vraag naar vergroening betreft: die is uiteraard goed begrepen door de diensten. Momenteel staan er twee bomen aan de ingang van de Fétisstraat. Er staan er ook ter hoogte van de toegang tot de school Carrefours en de academie.

Het idee is om negen extra bomen te planten. Dat is nog niet door het college gevalideerd, maar het lijkt perfect haalbaar.

Daarnaast, en u hebt dat zelf benadrukt, willen we het aantal fietsbogen verhogen. Er komen drie extra fietsbogen bij, dankzij het verplaatsen van een parkeermeter, waardoor er ruimte vrijkomt.

Dus: bijkomende fietsogen, negen bomen. Dat alles moet nog worden afgerond en aan het college worden voorgelegd. Daarna volgt een nieuwe infosessie of een document voor de buurtbewoners, met de mogelijkheid om te reageren vóór de overlegprocedure, aangezien dit een stedenbouwkundige vergunning vereist wegens een structurele wijziging.

Ik ken de exacte timing niet, maar naar mijn inschatting zal dit niet vóór twee à drie maanden worden ingediend. Voor de verdere timing verwijs ik graag naar de stedenbouwkundige experts.

De burgemeester:

We gaan er geen zaak van de eeuw van maken, mevrouw Joway, maar u kent de twee ambtenaren die daar aanwezig waren. Het zijn onze twee ambtenaren van de dienst Wegenis. U kent hun competentie en hun rustige manier van werken. Het klopt dat ik nostalgisch ben naar de oude porfierkasseien. U weet net als ik dat we proberen ze te recupereren waar dat kan, ze uit de wegkoffers te halen, schoon te maken en opnieuw te gebruiken, maar dat is niet overal haalbaar.

En de sfeer was echt niet zoals die u werd beschreven. Er waren twee personen die, ik denk dat we dat zo mogen zeggen, agressief, gesloten en onaangenaam waren. Ze vonden en zeiden letterlijk: "Als u ons alleen maar hebt samengebracht om te doen wat één persoon met beperkte mobiliteit vraagt omdat die persoon eisen heeft, dan had u ons niet hoeven uitnodigen."

Dat is moeilijk, dat is een complexe houding, en daar kunnen we niet in meegaan.

Mevrouw Joway:

Gewoon een kleine precisering: de buurtbewoners hebben helemaal niet gezegd dat de sfeer gespannen was. Ze hebben de gemeente bedankt voor de organisatie van de bijeenkomst, maar ze waren verrast dat de gemeente helemaal niet openstond voor nieuwe soorten bestrating...

Gemeenteraad van 20.04.2026

De burgemeester:

Dat is precies wat ik u zeg: het was gespannen bij die twee personen die vonden dat het niet de moeite was om buurtbewoners uit te nodigen als men toch op voorhand zou volgen wat een persoon met beperkte mobiliteit, hoe terecht ook, kwam zeggen.

Maar dat is niet de realiteit. We hebben een volledig antwoord gegeven, we hebben voorstellen gedaan en we hebben gezegd dat we hen opnieuw zouden raadplegen.

Dus het beeld dat u hebt gekregen, klopt gewoon niet met wat er werkelijk is gebeurd.

Mevrouw Joway:

Goed, maar ik ben in kopie gezet van een brief die niet alleen door die twee personen is ondertekend, maar door alle bewoners van de straat, een petitie na de bijeenkomst. Het gaat dus niet om twee mensen en dat is wat onze aandacht heeft getrokken: het feit dat het probleem blijkbaar een zekere omvang heeft gekregen. En het is onze rol om dat in de gemeenteraad aan te kaarten.

De burgemeester:

En het is onze rol om u te antwoorden, dus iedereen doet zijn werk.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Mondelinge vraag van de heer Sacha Moens over de toekomst van het terrein aan de Cours Saint-Michel: verduidelijking naar aanleiding van de onzekerheid over de verhuizing van de Amerikaanse ambassade.

Mijnheer de Burgemeester,

Dames en Heren Schepenen,

De verklaringen van Bill White, ambassadeur van de Verenigde Staten, die eind maart door verschillende media werden verspreid, zorgen voor nog meer onduidelijkheid en onzekerheid rond het plan om de ambassade naar Etterbeek te verhuizen. Volgens hem zou deze verhuizing „misschien geen goede zaak“ zijn voor de Verenigde Staten. Er wordt zelfs gesproken over een volledige heroverweging van het project. Deze uitspraken vallen onder de bevoegdheid van, ik citeer, “hoofd vastgoed”, Donald Trump. Zelfs in Etterbeek betalen we nu de prijs voor de grillen van de president van de Verenigde Staten.

Mijnheer de burgemeester, u hebt zelf in de pers verklaard dat het afblazen van dit project door de Verenigde Staten „belangrijke stedenbouwkundige perspectieven zou openen voor een locatie van hoge kwaliteit“. Wij zijn het met u eens. Om actie te kunnen ondernemen, is duidelijkheid nodig. Onzekerheid is het ergste voor de omwonenden, die niet meer weten wat hen te wachten staat.

Mijn vragen luiden dan als volgt:

1. Heeft de gemeente sinds de verklaringen van Bill White meer concrete informatie ontvangen van het gewest of de ambassade? Zo ja, welke?
2. Kunt u ons vertellen wanneer er precies meer duidelijkheid zal komen? Is er een tijdschema aan de gemeente meegedeeld?
3. Wat is er sinds deze verklaringen ondernomen om de onzekerheid weg te nemen, zowel voor de bewoners van de wijk als voor de financiële vooruitzichten van de gemeente?

Bedankt.

Gemeenteraad van 20.04.2026

Antwoord:

De burgemeester:

Ik geef met plezier het woord aan de heer Coppens op zijn vraag.

De heer Coppens:

Ik ga hierover niet het woord nemen. Dank u, maar ik denk dat de verwijzing te maken heeft met het feit dat wij hierover ook een uitwisseling hebben gehad en dat het bovendien een dossier is dat bijzonder interessant is.

De burgemeester:

Wat mij betreft weet ik niet wat ik u meer kan antwoorden. Ik beschik over geen andere informatie dan wat in de pers is verschenen en waarnaar u in uw vragen hebt verwezen. Ik verwijs de vragen dus terug naar u.

De heer Moens:

Dus dat is een antwoord op de vraag. Ik heb geen bijkomende informatie. Het was gewoon om te weten of er meer informatie beschikbaar was over een dossier dat alle Etterbekenaren aanbelangt.

De burgemeester:

Ik heb u geantwoord. Dank u.

De heer Moens:

Dank u.

